

ZIEMIANN.

TYGODNIK PRZEMYSŁOWO-ROLNICZY.

Organ Centralnego Towarzystwa Gospodarczego

dla Wielk. Ks. Poznańskiego

pod redakcją

Włodzimierza Wolniewicza i Maxymiliana Jackowskiego.

ROK 1868.

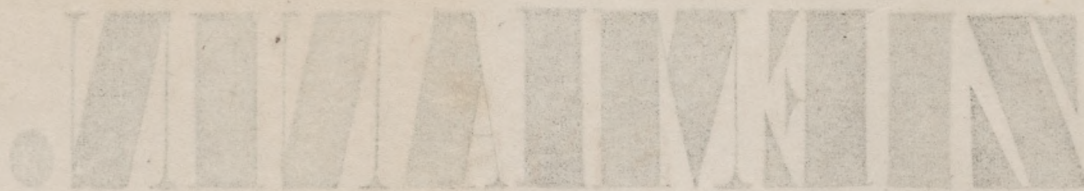

POZNAŃ.

Nakładem Centralnego Towarzystwa Gospodarczego dla Wielk. Ks. Poznańskiego; nakładca odpowiedzialny Józef Mroziński.

Czcionkami N. Kamińskiego i Spółki.

1868.

TYGODNIK PRZEMYSŁOWO-ROLNICZY

Organ Centralnego Towarzystwa Gospodarczego

2534

IV

czesop.

1868

Biblioteka Jagiellońska

1002378576

1868

SPIS.

I. Sprawy Centralnego Towarzystwa Gospodarczego dla W. Ks. Poznańskiego, jego Zarządu, oraz Redakcji Ziemiańnika.

	Str.
Od Redakcyi	9
Zawiadomienie Redakcyi	24
Protokół z posiedzenia Zarządu Centr. dla W. Ks. Poznańskiego z dnia 18 stycznia 1868 r.	33
Zawiadomienie o walnym zebraniu Centralnego Towarzystwa Gospodarczego dla Wiel. Ks. Poznańskiego	39
Przełożenie walnego zebrania Centralnego Tow. Gospodarczego dla Wiel. Ks. Poznańskiego z dni 15 i 17 lutego na dni 22 i 24 lutego	48
Sprawozdanie z czynności Zarządu Centr. Tow. Gospod. dla Wiel. Ks. Poznańskiego za rok 1867	65, 73
Protokół z walnego zebrania Centr. Tow. Gospod. dla W. Ks. Pozn., które się odbyło w Poznaniu dn. 22, 24 i 25 lutego 1868 roku	81
Sprawozdania z posiedzeń wydziałowych przy sposobności walnego zebrania Centr. Tow. Gosp. dla Wiel. Ks. Pozn., odczytane na témże walnym zebraniu dnia 24 lutego 1868 roku	90
Sprawozdanie, dotyczące pism roln. Ziemiańnika i Piasta	100
Protokół z pierwszego posiedzenia Zarządu po walnym zebraniu Centr. Tow. Gosp. dla W. Ks. Pozn.	113
Referat o drenowaniu, odczytany na walnym zebraniu Centr. Tow. Gospodarczego dla W. Ks. Pozn. przez Pana S. Kurnatowskiego	115
Uwiedomienie dla nowo zawierujących się lub na nowo konstituujących się towarzystw rolniczych, które do Centr. Tow. Gosp. dla W. Ks. Pozn. przystępują	121
Referat z opisów celniejszych gospodarstw w W. Ks. Poznańskim, przez Członka Zarządu P. Wolniewicza na walnym zebraniu Towarzystwa Centraln. Gospodarczego w Poznaniu; dnia 24 lutego r. b. odczytany	140, 149, 156, 165, 174
Protokół z drugiego posiedzenia Zarządu Centraln. Tow. Gospodarczego dla W. Ks. Poznańskiego	161
Uwiedomienie o odbyć się mającém zebraniu Centralnego Towarzystwa Gospodarczego	169
Dwa protokoły, z trzeciego i czwartego posiedzenia Zarządu, t. j. z dnia 13 i 26 czerwca 1868 r.	209
Pisma i projekta dotyczące się tymczasowego kształcenia elewów po wzorowych gospodarstwach za pośrednictwem Cent. Towarzystwa Gosp.	217

Okólnik. — Projekt do praktycznego ukształcenia średnich urzędników gospodarczych za pośrednictwem Centr. Tow. Gosp. dla W. Ks. Pozn. — Regulamin kształcenia uczniów gospodarskich w obrębie Centr. Tow. Gosp. Wielkiego Ks. Pozn. — Regulamin dla uczniów gospodarskich	218
Sprawozdania z posiedzeń wydziałowych, odbytych dnia 27 czerwca 1868 roku	225
Okólnik Zarządu Tow. Gosp. dla W. Ks. Poznańskiego	233
Do Czytelników	337, 411
Protokół z piątego posiedzenia Zarządu po walnym zebraniu Centr. Tow. Gosp. z dn. 14 paźdź. 1868 r.	338
Ogłoszenie	345, 377
Referat P. Z. Szuldrzyńskiego w kwestyi obecnego stanowiska szkoły rolniczej, odczytany na posiedzeniu Zarządu dnia 14 października 1868 roku	345
Protokół z posiedzenia Zarządu Centr. Tow. Gospod. dla W. Ks. Poznańskiego, wspólnie z Delegowanymi Towarzystw Roln. Fil. d. 15 paźdź. 1868 r. odbytego.	354
Zawiadomienie o odbyć się mającém walnym zebraniu Centr. Tow. Gosp. dla W. Ks. Poznańskiego	392, 402
Protokół z szóstego posiedzenia Zarządu po walnym zebraniu Centr. Tow. Gosp. z d. 19 listopada 1868 r.	393
Protokół siódmego (nadzwyczajnego) posiedzenia Zarządu po walnym zebraniu Centr. Tow. Gospod. dla Wielkiego Ks. Pozn. z dnia 3 grudnia 1868 r.	404
Zawiadomienie. Pod jakim adresem przesłać listy do Zarządu Centr. Tow. Gosp. dla W. Ks. Poznańskiego?	410

II. Sprawy Towarzystw Rolniczych Filialnych i innych towarzystw gospodarczych.

Sprawozdanie z czynności Towarzystwa Rolniczo-przemysłowego w Gostyniu za triennium 1865, 1866, 1867, oraz sprawozdanie Podskarbiego Towarzystwa za czas od 1 stycznia 1865 do 31 grudnia 1867	15
Wzajemna pomoc rolników	20
Zawiadomienie tymczasowe o wystawie przemysłowo-rolniczej Tow. Roln. Poznańsko-Szamotulskiego	24
Okólnik do członków Tow. Roln.-przem. w Gostyniu	40
Zawiadomienie o ustanowieniu Biura Zamiany	55
Ogólne sprawozdanie z czynności Dolskiego Kółka Włościańsko-Rolniczego za rok 1867	62
Odezwa komitetu urządzającego wystawę i targ na inwentarz rozplodowy w czasie jarmarku na św. Wojciech w Gnieźnie	71
Program wystawy przemysłowo-rolniczej Towarzystwa Rolniczego Poznańsko-Szamotulskiego	88

IV

Zawiadomienie o odbyć się mającém walném zebraniu Towarzystwa Rolniczego Inowrocławskiego	112
Sprawozdanie z czynności Tow. Literacko-Rolniczego Akademików Polaków w Proszkowie w półroczu zimowym 1868	112
Zawiadomienie o odbyć się mającém walném zebraniu Tow. Roln. pow. Pleszewskiego i Odolanowskiego	120
Zawiadomienie o odbyć się mającém walném zebraniu Tow. Rolniczo-przemysłowego w Gostyniu	128
Zawiadomienie o odbyć się mającém walném zebr. Tow. Rol. pow. Poznańskiego i Szamotuł. w Szamotułach	152
Ogłoszenie Zarządu Głównego Towarzystwa ku wspieraniu urzędników gospodarczych	152
Siódme sprawozdanie Zarządu Gł. Tow. ku wspieraniu urzędników gospodarcz. w W. Ks. Pozn. za r. 1867	158
Ogłoszenie od Komitetu c. k. Tow. Gosp. Galicyjskiego	176
Tow. Roln. pow. Poznańskiego i Szamotulskiego	184
Zawiadomienie o odbyć się mającém wal. zeb. w Gostyniu	184
Sprostowanie, odnoszące się do wzmianki o stacyach doświadczalnych w Tow. Rol. Inowrocł. W. Rutkowski	192
Towarzystwo Roln. Średzko-Wrzesińsko-Gnieźnieńskie	208
Walne zebranie Tow. Rol. p. Pleszewskiego i Odolanow.	240
Sprawozdanie z czynności Tow. Liter.-Rol. Akademików Polaków w Proszkowie z półrocza latowego 1868	263
Zawiadomienie o odbyć się mającém walném zebraniu Tow. Rolniczego powiatu Wągrowieckiego	280
Zawiadomienie o odbyć się mającém walném zebraniu Tow. Rolniczego powiatu Inowrocławskiego	288
Program wystawy przemysłowo-rolniczej w Pleszewie	296
Wykaz prelekcji, które w semestrze zimowym 1868/69 będą czytane na królew. Akademii Gospodarczej w Proszkowie (w Górnym Śląsku)	303
Prelekcje wykładane w zimowym semestrze, który się zaczyna 15 października 1868, w Zakładzie Rolniczym przy uniwersytecie w Halli	304
Zawiadomienie o odbyć się mającém walném zebraniu Tow. Rolniczego powiatu Mogilnickiego	311
Wykaz prelekcji, które będą czytane w zimowym semestrze 1868/69 w wydziale rolniczym przy uniwersytecie w Berlinie (Behrenstr. 28)	311
Lista wygranych na wystawie przem.-roln. w Pleszewie	367
Sprawozdanie z walnego zebrania Tow. Roln. dla pow. Inowrocławskiego z dnia 15 września 1868 roku	369
Zawiadomienie o odbyć się mającém wal. zeb. Tow. Rol. pow. Pleszewskiego i Odolanowskiego	376
„ „ Inowrocławskiego	376
Walne zebranie Tow. Rolniczego powiatu Mogilnickiego	376
Zawiadomienie o odbyć się mającém walném zebraniu Tow. Roln. pow. Średzko-Wrzesiń-Gnieźn.	384
„ „ Poznańsko-Szamotulskiego	392
Sprawozdanie z czynności Tow. Rolniczego Pleszewskiego i Odolanowskiego za rok 1868	404

III. Rozprawy.

A. Oddział rolny.

Bunias orientalis. K. Karśnicki	5
Czy zauważane w nowszych czasach nieudawanie się czer-	

wonój koniczyny przypisać należy częstemu jej powtarzaniu w płodozmianie, a jeżeli tak jest, jaki jest środek zaradzenia temu?	20
Ważne ulepszenie tyżące się koniczyny czerwonej drugoletniej. W. A. Wolniewicz	36
Czy we własném gospodarstwie produkowany gnój stajenny w połączeniu z urobionym z odchodów gospodarczych kompostem wystarcza do zupełnego wynadgrożenia przez sprzęty z roli wyczerpywanego pokarmu roślinnego?	41
Projekt użytkowania odchodów kloakowych miasta Paryża	45
Melioracya torfowych łąk według metody P. St. Paul. W. Rutkowski	49
Działanie mrozu na podór zimowy	57
Przegląd dzieła pod tytułem: Dzierżawca początkujący przez Schnee. K. Koszutski	59
Uwaga co do Spartium scoparium	62
O zgłębianiu órki	69
O uprawie łąk. Molinek	83
Uwagi na czasie co do siewu jarzyny. M. Jackowski	89
O siewie i siewniku rzędowym. H. Cegielski . I 97, II, 105	
O uprawie roślin pastewnych i o skutkach takowej w ogóle, a o uprawie kukurycy w szczególe	107
O racjonalności w gospodarstwie dworskiem. 117, 121, 133	
O wpływie i skutkach łubinu na gospodarstwa nasze. N. Budzyński I 129, II 135	
Pod jakimi warunkami uprawa lnu na większą skalę jest u nas korzystną?	151
Stacye doświadczałne na straży postępowego rolnictwa. M. Jackowski	171
O niektórych sztucznych nawozach. K. Koszutski	179
O ważności siewników	189
O gospodarstwie u starożytnych	193
O sile pociągowej przy órce	201
Z chemii rolniczej	203
O postępowaniu rolnika praktycznego i teoriach nowoczesnych rolniczych co do miérzwy 209, 220	
Jak orać — płytko czy głęboko?	229
O nawozach	235
O najkorzystniejszym użytkowaniu miérzwy stajennej pod oziminę. M. Jackowski	249
Kilka słów o ugorze i pod jakimi warunkami powinien być zatrzymany w rotacji płodozmianu 261, 269	
Jeszcze słów kilka o gęstym i rzadkim siewie oziminy. M. Jackowski	273
Próby miérzwienia guanem pod pszenicę. N. X. Mańkowski	276
O skutkach zgłębionej órki i słówko o wyczerpywaniu ziemi 278, 294	
Korzenie buraków zatykają dreny	279
O ilości potrzebnego wysiewu na morgę i uwagi o siewie rzutowym i rzędowym 297, 305	
Niektóre spostrzeżenia i doświadczenia tyżące się siewu oziminy. W. A. Wolniewicz	317
Rychły, czy późny siew?	333
Jaką rolę odgrywają korzenie przy wzroście i wykształcaniu się rośliny?	334
Jakie są przyczyny, że u nas w Wiel. Ks. Poznańskiem drenowanie w tak małych dotąd rozmiarach jest za-	

prowadzone, i jakie są sposoby rozpowszechnienia tęj melioracji? Krzyżanowski	348
Niektóre spostrzeżenia na zasięwy oziminy i na przyszłe widoki w gospodarstwie. W. A. Wolniewicz	358, 379
Praktyczne spostrzeżenia co do krzewienia się pszenicy Rdza zbożowa i berberys. Dr. Juliusz Au	365
Kilka uwag dotyczących się sposobu zakładania sączek. Bron. Domaradzki	381, 399
Jakie straty ponoszą role w materyach pożywnych przez dészcz. A. Lubomęski	411
O przyczynach nierozpowszechnienia się drenowania.	414

B. Oddział chowa inwenturza.

O pasieniu koni ziarnem łubinu. T. Śniegocki	3
Stowarzyszenia mlęczarskie	4
Niektóre ogólne zasady chowu zwierząt domowych i szcze- gółowe prawidła, dotyczące się ich żywienia. W. A. Wol- niewicz	10, 17, 25
Stadnina Hr. Maurycego Szandora we Węgrzech	19
Sposób leczenia zapalenia śledziony u bydła rogatego. E. Karliński	55
Nowy sposób prania wełny. Juliusz Sypniewski	77
O owczarstwie krajowém. (Odczyt P. H. Szczawińskiego).	153, 163, 170
O poprawie chowu koni. K. Koszutski	195
Czy dodawanie tłuszczu do paszy jest przez sztuczne ho- dowanie wywołaną przesadą i czy go u bydła roz- płodowego zaniechać należy?	224
Środek na wytepienie tasiemca u owiec. M. Jackowski	234
O tłuszczopocie wełny	271
Szkice hippologiczne, napisane z okazji podróży do Lon- dynu, Paryża i Sztuttgardu 1862 r. Jak. Stanowski.	283, 299, 307, 318
O warunkach hodowania bydła dla produkcji nabiału. K. Libelt	321, 329
Pszczelnictwo I. Łyskowskiego w czwartém poprawném wydaniu jego Gospodarza. Kazimierz Krasicki	324
Środek przeciwko ospie owczej. Mentzel	332
Porównanie gospodarstwa mlécznego w Śląsku z gospodar- stwem mléczném u nas.	341
O wartości pożywnéj kuchów	364
I. Odpowiedź P. Kaź. Krasickiemu na jego krytykę 4 części „Gospodarza“ I. Łyskowskiego. Ignacy Łyskowski	365
II. Odpowiedź P. Kaź. Krasickiemu na jego krytykę 4 części „Gospodarza“ I. Łyskowskiego. Teofil Szymański	366
Racyonalne a łatwe do wykonania wychowanie cieląt. J. Wojciechowski	414

C. Oddział leśny.

O uprawie kunsztownéj w lasach wysokopiennych, t. j. o siéwie i sadzeniu drzewek, a zarazem i o przyczynach, dla których takowe częstokroć się nie udają. Rivoli	5, 11, 21
O zakładaniu rębów i sposobach zagajania w lasach so- snowych mieszanych. F. Chojnacki	38
Płody leśne na wystawie Warsz. Ben. Alexandrowicz	46
Chrabąszcz pospolity. A. Nowicki	53, 60

O najwłaściwszych sposobach spieniężania drzewa w celu uniknienia złych skutków i strat, wynikających dla właścicieli borów i lasów z powodu nieznamomości technologii leśnej. J. Łukomski	85, 101, 118
O potrzebie hodowania lasów dębowych, tak wysoko- jako i niskopiennych, tych ostatnich zaś głównie dla pozyskania kory garbarskiej. W. Górecki	127, 134, 142
O wpływie lasów na temperaturę miejscową. I. Rivoli	183, 191
O szkodach wyrządzanych borom sosnowym przez sówkę (phal. noctua piniperda). W. Górecki	237
O służbie leśnej. J. Łukomski	246
Sprawozdanie z odbytej ekskursji Leśnej Sekcji Powiatów Północnych Wydziału Leśnego w dniach 25 i 26 czerwca 1868 roku. J. Łukomski	356
Sprawozdanie z posiedzenia Wydziału Leśnego Połączo- nych Powiatów Południowych i ekskursji leśnej, od- bytej w lasy Kórnickie. Haydes	361
O oszczędności paliwa i urządzeniu stósownych ognisk	417

D. Oddział ogólny.

Tajemnicze środki lekarskie.	32
Dom komisowy w obec rolnictwa	58
Kilka uwag nad publikacją Dr. Karóla Libelta pod tytu- łem: Koalicja kapitału i pracy. H. Szuman	145
Obmyślanie środków, tak intelektualnych, jak materyal- nych, któremi najlepiej i najskuteczniej działać mo- żna na podniesienie gospodarstw włościańskich i umiejętność gospodarowania pomiędzy włościana- mi. J. Bukowiecki	177, 185
O stósunkach gospodarskich w Rosji krótko przed uwła- szczeniem. Falken-Płachecki	215, 222, 230
O płacy robotników, cenach i rencie ziemi. A. Buchowski	241
Pogląd na stósunki gospodarstwa wiejskiego na Podolu i Ukrainie, od czasu zaboru aż do 1849 r. M. Jac- kowski	258, 265, 282, 313
Projekt rachunkowości skróconéj i zastosowania jéj do potrzeb gospodarstw wiejskich z dodaniem wzorów do prowadzenia ksiąg.	259, 267, 274, 289
Henryk Wilhelm Papst	343
Słowo o szkole rolniczej i odnośnym projekcie komisji Zarządu. H. Szuman.	372
O potrzebie i korzyściach większego rozpowszechnienia prawd ekonomii politycznej	374
Słówko o słowie Pana H. Szumana w kwestji szkoły rol- niczej. Dr. H. Cegielski	379
Nekrolog	385
Sprawa Centralnego Towarzystwa gospodarczego dla Wgo Ks. Poznańskiego w obec ogólnego udziału	386
Dokończenie odpowiedzi ś. p. Cegielskiego na artykuł H. Szumana pod tytułem: „Słowo o szkole rolniczej i odnośnym projekcie komisji Zarządu.“ W. A. Wol- niewicz	395
Objaśnienia do rozprawy P. H. Szumana „Słowo o szkole rolniczej i odnośnym projekcie komisji Zarządu.“ Z. Szuldrzyński	397
Niektóre uwagi o hodowli bydła i koni w Galicyi	388
Doświadczenia co do leczenia ospy owczej podług recepty P. Mentzla	390

IV. Wystawy, przemysł, budownictwo.

Warszawska wystawa zwierząt gospodarskich, płodów rolniczych i ogrodowizn Król. Pol. w r. 1867.	1
Młeczarnia systemu Girarda. H. Cegielski	27
Extinctor czyli gasiciel chemiczny. H. Cegielski	78
Projekt do regulaminu i naprawy dróg dla powiatów. W. A. Wolniewicz	109
„ „ „ dla powiatu Średzkiego	110
Wystawa przemysłowo-rolnicza w Pleszewie	184
Leśnictwo na Wystawie Paryskiej w roku 1867. Haydes	203
Wystawa przemysłowo-rolnicza w Szamotułach w dniach 13 i 14 maja 1868. Adam Wysocki	206
Warsz. wyst. owiec i wełny w 1868 r. odbyta. A. Trylski	244
Inwentarz żywy na Wystawie Paryskiej w 1867 r.	250
O guanie sproszkowanym. K. Koszutski	335
Wystawa pleszewska	405

V. Korespondencje.

A. Korespondencje z powiatów.

Z za Noteci. A. Wieczorek.	79
Z nad Noteci 29. 3. 68. Sz.	111
Z nad Noteci 23. 5. 68. Sz.	175
Z Bukowskiego 10 lipca 1868	232
Z Obornickiego: Co jest przyczyną ciągłego spadania cen zboża?	247
Z nad Noteci. Sz.	256
Z Mogilnickiego	263
Z za Noteci. A. Wieczorek.	327
Z Wrzesińskiego	350
Z pod Gostynia 14 listopada	390
Z Mogilnickiego dn. 7. 12. 68.	401
Z Kościańskiego	407
Z za Noteci dn. 28. 11. 68.	417

B. Korespondencje z zagranicy.

Królewsko-Pruska Akademia Rolnicza Poppelsdorf, połączona z uniwersytetem w Bonn	120
--	-----

C. Korespondencje Redakcyi.

Odpowiedź Panu K. E. S. z pod Ostroroga	72
Odpowiedź Panu A. Świeżawskiemu w Ponikwie pod Brodami (w Galicyi.)	418
Odpowiedź Panu Dr. R. G—berg we Lwowie	—
Odpowiedź Panu Józefowi Milde w Karminie pod Fleszewem	—

VI. Poradnik miesięczny.

Kwiecień	103
Maj	159
Czerwiec — lipiec	199

VII. Wiadomości literackie.

Gazeta Rolnicza	24
Przegląd dzieła pod tytułem: „Rolnictwo w obec postępu“ przez K. Tyca. K. Koszutski	123
O dziele P. Szumlańskiego	136
Rolnik, pismo tygodniowe.	410
Podręcznik leśnictwa	418

VIII. Rozmaitości.

Żarnowiec miotłowy, jako ochrona szkółek w ogrodach i w lasach	24
Wypas bydła	—
Owies syberyjski	32
Ilość mączki zawartej w zgniłych ziemniakach	—
Obmywanie drzew owocowych	64
Szkodliwość kakaolu dla drobiu	—
Straty, jakie ponieśli Anglicy przez zgorzeliznę śledziony	—
Nowa choroba jagniąt	—
Gęsta i dobra śmietana.	—
Jakie owoce i rośliny szkodzą drobiowi?	—
Olbrzymie cegielnie.	—
Użyteczność gliceryny przeciw oparzeniu.	—
Proszek z mleka	—
Wypas bydła	—
Hodowanie kwiatu Caladium Vent. (Obraznica O. Med.).	72
Kadzie fermentacyjne ze szkła	—
Kopalnie fosforanu wapna	80
Chleb, wyrabiany podług przepisu Liebiga	—
Wyborny kit	—
Korzyści z utrzymywania bydła rogatego	128
Desinfekcja odchodów kloakowych	—
Nowe pokłady soli potasowej	—
Mąka zbóż strączkowych	152
Szkodliwość lanych żelaznych pieców	—
Przeciwko krwawemu moczowi u krów	—
Ważność soli przy karmieniu zwierząt domowych.	176
Wygodna skrzynia stajenna	—
Współubięganie się żniwiarek w Berlinie	208
Polne mostki	232
Rezultaty współubięgania się żniwiarek na wystawie w Berlinie	—
Ważny nowy materiał na opał	240
Wystawa owiec i wełny w Warszawie.	—
Łapka na myszy, która może się przydać i gospodarzom wiejskim	256
Stan urodzajów w Austrii.	—
Próby odbywane z nowym gatunkiem olbrzymiej kukurduzy.	—
Środek przeciw zatrzymywaniu mleka u krów	—
Środek przeciw skutkom ukąszenia psa wściekłego	264
Przepowiednia pogody.	—
Z którego doju mleko ma najwięcej śmietany?	—
Urzędowe tymczasowe zestawienie wypadku żniw tego-rocznych	272
Stadniny pruskie.	280

Szkoła rolnicza dla kobiet	280	O zakiszaniu liści buraczanych	344
Gniecenie masła	328	O zatykaniu szpar na śpichrzach i sypaniach.	352
Które kartofle najbardziej są mączyste	—	O zagajeniu wydym piaszczystych	368
Przypływ azotu	336	O wpływie paszy na jakość mięsa wieprzowego	384
Niezawodny i wypróbowany sposób pieczenia słodkiego chleba bez drożdży.	344	Petroleum jako środek przeciw bedłce czyli grzybowi w domach mieszkalnych	—
Najlepszy czas przesadzania drzew	—	Siła pary w stosunku do pracy ręcznej	—
Kartofle sadzone w sierpniu, a wybierane w marcu.	—	Próba sięwu owsa i jęczmienia	418

